

FELVIDÉK.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
 pénteken és vasárnap.
 Egy évre: 8 frt
 Félévre: 4 ..
 Negyedévre: 2 ..
 Az előfizetési pénz kassai kasszákban
 szerkesztőséghez küldendő.

Hirdeték díja:
 Egy négyszer hasábozott garmon:
 sor 5 kr. — Bélyegdíj minden beig-
 tatás után külön 30 kr.
 Nyilttér soronként 15 fr.
 a hirdetések s azok díjai a kiadó-
 hivatalba utasítandók.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztési iroda: Kovácsutca 358. sz.

Szerkesztő-társ:
Karsa Tamás.

Kiadó:
Ifj. Werfer Károly.

Kiadó-hivatal:
 Főutca 451. sz. a. az Urbán-torony átellenében.

Gazdászati értekezés

a közgazdaságtan főbb ágaiból a felvidék viszonyaihoz alkalmazva.

Jelige:
 "Tant vaut l'homme
 tant vaut la terre"

(Első pályamű)

V.

Igy állván dolgunk, mit tegyen a gazda?

Az elősorolt adatokból világos, hogy a felvidék gazdasági termelése nem a legjobb lábon áll; kevesebb, mint hazánk más vidékei hasonló területen — sokkal kevesebb, mint mennyit az osztrák birodalom jól művelt részei hasonló területen beadnak, mostohább földekről.

Mikép érjük utól szomszédainkat, versenylársainkat? Ez a dolog veleje, a kérdések kérdése, mely fölött igen bő értekezéseket lehetne írni, bár igen egyszerű megjelölése.

Ugyanis: szakértelem, fáradatlan szorgalommal és szigorú igazságszeretettel párosulva, jövedelmezővé teszi a felvidéknél mostohább vidékeket is, mint ezt Nyugat-Európa népeinek jelenlegi gazdagsága igazolja, míg viszont a szorgalom és szakértelemhiány, kivált bökénységgel párosulva, kevés hasznot hoz a legjobb földekből is, kevés értéket tud adni Kánaán vagy India s Brazília első rendű termő, évenként kétszer termő földjének.

Számtalan egyes vonásokat idézhetünk elő népünk s nemzetünk életéből, mikép s miáltal korlátoztatik mezőgazdaságunk kifejlése és sok szép jó tanácsot adhatunk: mikép kell és lehet ezt előmozdítani. Hivatkozhatunk a közelebbi évtizedek súlyos viszonyaira, és azok következtében lett pénztelenségünkre, de magát a pénzt is végtére csupán a szakértelmes szorgalom és szigorú igazságszeretet (mely becsületét mindennél többre becsüli, de azért határos az önzéssel), termeli kellő mérvben. És soha nem gazdagodott meg kölcsönpénzrel fogva egy nemzet sem, bár a pénz szakértelmes kezek között cselszerű munkaerőt zaklathat fel a népből, melynél fogva ez termelését jelentősen gyarapíthatja.

Nem szándékunk tehát itt gazdasági tanácsadót, kántát, kis tákrót stb. írni, mely meghatározza, mit kell ma kezdeni, mit kell holnap bevégezni, hány hüvelyk melyen kell első vagy második munkára szántani, mennyi marhat kell egy hold földhöz tartani stb. Nem szándékunk itt a birtoknak a munkaerőhöz s viszont arányosításáról értekezni. Nem latolgatjuk itt, hány hold földet képes kellően művelni egy-egy család, és körülbelül mennyi a minimum s maximum, melynek korlátain túl a birtokos jövedelmet nem hozhat. Nem terjeszkedünk ki a gazdasági állapotok megválasztására, jóltartására, istállózására, a takarmányaprózás, fűlesztés, vegyítés és vegytani arányainak hasznos ismeretére, sem a felvidék igényeinek megfelelő jó vaskék, munkaeszközök stb. leírására, sem a hármast nyomás cselszerűtlenségének részletezésére, sem az okszerű vetőforgás meghatározására stb. stb. Bőven megírtak már mindezek, és hiában íratott meg mindenféle teendő s kerülendő a nép számára, mert ez nem olvasta vagy nem bírta követni a jó tanácsokat; hiában igyekeznek valamely általános gazdasági szabályokat állítani fel művelt, értelmes felvidéki gazdáink számára, mert épen a gazdaságtan, melynek általános szabályai alól legtöbb kivételek

vannak, melyet e miatt szabályokba önteni nem lehet. Viszont bőven ellátja jó tanácsokkal minden időben, minden viszonyok közt a gazdaságtan s gazdasági ipar minden hasznos ágaiban s teendőiben a szakértelem s szorgalommal párosulva, mind a kis, mind a nagy birtokost és gazdát, kivált ha egyéni gazdálkodása berendezésénél, felszerelésénél, kezelésénél, sőt minden teendőinél mindig szem előtt tartja egyéni viszonyait a haza közviszonyaival szembe állítva; szem előtt tartja, minő termények termelése s értékesítése felel meg leginkább nemcsak vidéki, de közügyeinknek is, és mindig úgy tekinti a pénzt, mint a haza közkincsét, melyet honi iparunk emelésére kell fordítania minden gazdának, mert csak ekkor számíthat arra, hogy a kiadott forintok sőt állérek is rendszeresen visszakörülnek, visszafolyanak hozzá, hogy velők, általuk ismét valamely munkát, valamely termelést vagy értékesítést eszközöljön.

Mostoha körülmények közt is meggazdagodik azon nép, mely a pénzzel bánni tud; és kedvező körülmények közt is elszegényedik még a termelő gazda is, ha azzal bánni nem tud, ha olyan helyre adogálja ezt, melyen munkaerőt s termelést nem idéz elő és melyről idővel vissza nem kerülhet.

A pénz helyes, czelszerű kezelése tehát egyik legjelentékenyebb tényező, egy vidék p. o. a felvidék gazdaságának felvirágzásához, ennek czelszerű fogalma valóságos termelő erővel bir, melylyel arányban gyarapodik a gazdaság. És még sem szólunk ennek hová, mire költéséről; mert ez is olyan, mit hiában szed szabályokba az ember, a legtöbb szabály sem elég ahoz, hogy az embert értelmes gazdává tegye, és igen kevés vezérelv elég ahoz, hogy az értelmes gazdát okszerűen költetni megtanítsa. Ezen vezérelv bár szintén beiratott az értelem által mindenki szívébe, de nem hozható elégszer emlékezetbe, ez: a szigorú igazság és honszeretet, mely nem pazarolja haszontalanságra s méltatlan munkára a pénzt, de nem hagy méltó jutalom nélkül semmi szellemi sem anyagi vagy testi munkát, és minden cselekedetben, minden fillér kiadásánál szem előtt tartja hazája érdekeit; azon közműszerveknek, melyek nélkül egyes vidékek vagy polgárok jóléte csak guny, p. o. hazai irodalmunknak, iparunknak, kereskedelmünknek, alkotmányos életünknek fenntartását s a közművelődés elősegítését.

A birtokos gazdák teendői tehát oly sokfélék, hogy azoknak elősorolásába és taglalásába a kiszabott téren nem avatkozhatunk. Felvidékünkre nézve elég itt tájékoztatást nyújtunk arról, hogyan állunk a haza több részeihez képest, mint szintén tájékoztatást kellett nyújtunk arról, hogyan áll hazánk az osztrák birodalom Európa más államaihoz képest? mert ha a felföldi gazda kiskora óta csak azt hallja: nincs a világon jobb termő föld, mint a magyar alföld, könnyen beelégzik azon föleterméssel, melyet itt napvilágra hozhat. De ha látja, hogy a magyar alföldön, részint a gyakori elemi csapások miatt, részint a termelő kezek s erők aránytalan szétosztása, részint a kellő kivitel utak, míntszintén a kellő gépek gazdasági és közgazdasági ismeretek hiánya s több elő nem számlálható okok miatt, egyre-másra közel sem terem valamely óriási mennyiség, kivált kivitelre (mert annak jórészet el bírnák fogyasztani a felföldi népek, ha gyaripar által módjukban volna bevásárolni) ha látja, hogy a még mostohább cseh, morva, sziléziai földön, bár rosszabb minőségben, de nagyobb

arányban termelnek mindenféle táp és szövetanyag, mint nálunk, akkor méltán felbred benne a versenyzési vágy, az értelem és szorgalom, gondosabban kezdi vizsgálgatni helyzetét, szokásos gazdálkodási módját, s így csakhamar felfedezheti és megjavíthatja még azon hibákat is, melyeket köztudomásra hoznunk nem lehet, vagyis csakhamar oly lendületet ad saját körülményeire s tehetségeire képest saját gazdaságának, hogy az egész felvidéki gazdaságot csakhamar virulásnak indulhat — mit előmozdítunk értekezésünk czélja.
 (Vége köv.)

Választási mozgalmak Zemlénben.

(Folyt. és vége)

Visszatérve már most az említett két kerületre — távol tölem a szándék, mintha az újonnan fellépett jeleket akarnám itt elítélni; — de legyen szabad a fentebb mondottakat az 1861-diki képviselőkre alkalmazni.

A mádi, vagyis alsó-hegyaljai választó kerület 1861-ben — ámbar csak igen erős küzdelem után Sóhalmi János urat választá képviselőül. — Senkitől se hallottuk, hogy legkisebb okot is adott volna azóta arra, hogy a bizalom tőle megvonassék. Azóta — mondjuk, mert tudtukkal azelőtt sem adott, de ha adott volna is, azt akkori megválasztatása mind elenyészlette. — A ki tehát ellene "ellép, álljon elő egy oly nyilatkozattal, mint fentebb körül írtuk. — Az itt fellépett két új jelet közül az egyiknek kezünkben van nyilatkozata — (a másikénak hírét sem hallottuk) legyen szabad azt röviden megbirálnunk.

All az mindössze 13 szakaszból. A négy első csak bevezetés, melyben némileg feltűnő a védekezés a szerénytelenség vádjá ellen.

Az ötödik szakasz azt mondja, hogy ezen országgyűlés lesz a legfontosabb; — a hatodikban a jogfolytonosság elvének hívéül vallja magát. — (Ez helyes, de úgy hisszük, hogy a volt képviselő is ezen alapon áll.)

A hetedikben azt mondja, hogy a megyéknek "rendeztetni kell", — (de hogy akarja azokat rendezni, nem mondja) — és tovább azt mondja, hogy azok meg nem semmisülhetnek, mert maga az 1848-ki törvény is "megősméri" hogy azok alkotmányosságunk vödbástyái. Igen örülünk e nyilatkozatnak, mert mi ugyan tudjuk, hogy léteznek e világon alkotmányok megyék nélkül, de a mi ősi magyar alkotmányunkat azok nélkül képzelni sem tudjuk.

Azonban lehetetlen ethallgatnunk azon észrevételeinket, hogy a tisztelt nyilatkozó e szakaszának sorai közül azt olvassuk ki, hogy már nem saját szíve véréből, és csak az 1848-iki törvény betűiből merítette a meggyőződést — (ha ugyan meggyőződéssé vált nála) — hogy a megyei intézetet megsemmisíteni nem szabad. — Bármily tökéletesen megtanultunk egy idegen nyelvet, könyvek- és gyakorlatból — vértünkbe nem megy az, mint anyanyelvünk, a melyet pedig nem könyvből, és nem is tudjuk miként tanultunk. Így van ez a magyar alkotmánnyal is. Nekünk, kik benne nyödtünk fel, vértünkbe ment: a kik későbbben nyöttek fel — a törvénykönyv betűiben keresik azt.

A mit ott találnak belőle — meg is tanulhatják, — de hisz a mi alkotmányunk épen azért volt a legdicsebb, mert ez nem volt papíron megírva, és 88-okba rendezve; — de keblünk a könyv, mely az be van írva, — életereinkben lüktető vértünk annak egy-egy betűje, egy-egy S-a. . . .

Adja Isten, hogy a nyilatkozóban is vérré váljék a magyar alkotmány eszméje — és akkor éljen sokáig!

A következő négy szakaszban a törvényhozás köréhez tartozó tárgyak roppant halmazát sorolja elő, a nélkül hogy csak egyről is mondana legkisebb véleményyt. — Pedig most a közös ügyek, és a mellett, mit a kiegyezés alatt értünk — a többit készek vagyunk el is engedni a jeletnek; — csakhogy ezekről ezután kimerítően és határozottan nyilatkozzék ám, mint nyilatkoztak a többi közt Ghyczy Kálmán, Szentkirályi Mór, Csengery Antal stb.

Az egyetlen határozott ígéretet teszi a nyilatkozó

az utolsó előtti szakaszban, — a bordézma megszüntetése iránt; — de midőn (jelen viszonyaink közt) — ezt első és legfontosabb teendőjé közé sorozza: vagy azt kell hinnünk, hogy ez csak a kerületben lakó sok szőlős gazda szavazatára kivetett maszlag; vagy azt, hogy az általunk fentebb említett de nyilatkozó által mellőzött országos nagyérdemű kérdésekkel keveset törődve, egyes vidék kisszerű érdekeinek, képviselőjük akar lenni, mi annak idejében igen helyes lesz. — most még idő előtti.

Az utolsó szakasz egy nagy hangzása berekesztés. Ne vegye sértésnek a t. jelet, hogy így bonczolgatjuk nyilatkozatát, mit tehetségeiről jó véleménynyel vagyunk, szándékaitól a legjobbat tesszük fel, és szép pályát jósolunk neki, — de csak úgy, ha türelemmel veszi a felette mondott bírálatot is; — és nyugtassa őt meg azon ígéretünk, hogy ha majd a többi jeleltek nyilatkozatát megkapjuk — azokról hasonló részrehajlatlansággal szólunk.

Az e kerületben használt eszközök és módokról kevesebb kedvező ítéletet mondhatunk. Igaz, hogy éppen itt vagyunk a bornak tövében. — de még is . . . ha igaz a mit hallottunk, hogy mivel a volt képviselő költöni nem bír és nem akar — (már csak ezért is éljen!) — elvbarátai és hívei közül is sokan más jelettel kerestek, a ki bír és akar, — és találtak is: — ez már szomorú; de vigasztaló még is az, hogy olyan egyénben találtak azt fel, kinek mindazok után, miket róla hallunk, ösmertlenül is tisztelői vagyunk, — de ismét szomorú az is, ha a választók egymást ijesztgetés, lövés, ütlegek, ablak-beverésekkel akarják téríteni, „capacitálni“. — Ne alacsonyítsuk le a szabadságot, vissza ne éljünk vele: de élvezzük komolysággal és méltósággal.

Némileg hasonló történet megyénk legfelső kerületében — a Homonnaiban. — Itt is két új jelet lépett fel, Bujanovics Rezső 1861-ki képviselő ellen. Ezen a közügyek iránt érdeklődő, azokat tanulmányozó, tevékeny hazafi, kiről elmondhatjuk, hogy elvét fel nem adja, „et si fractus illabatur orbis“ — hasonlólag nem adott rá okot, hogy most félre toljuk; de ő sem akar költeni, — tehát ezért is éljen. — Annyival azonban tartozunk az igazságnak, hogy megjegyezzük, miszerint itt már nem megy oly nagyban a dolog mint a Hegyalján, — s a sokaktól érdemleni tul lenezett jámbor felföldi tót és orosz, se egymás fejét, se papja ablakát be nem veri.

A felléptek felett, mielőtt ítéletet mondanánk — várjuk el nyilatkozataikat, és lássuk majd abból, megütik-e a fellállított mértéket . . . Egyikökhöz azonban legyen szabad külön is szólnunk.

Nem szükséges mondanom, mit értünk a külön nemzetségek alatt, — fájdalom, sokat is kellett már erről hallanunk.

Megyénk e kerületében is laknak, a kik ily külön nemzetségekhez szoktak számítani, — de mindannyi közt eddig leghívebb, legjobb testvéreink — oroszok. — Távol legyen tőlem legkisebbé is kárhözhatni vagy rosszalni egy ily nemzetségu képviselő megválasztatását; sőt ellenkezőleg a volt képviselő helyettesítésének ily jeleit által inkább tudom értelmét átlátni, sőt megválasztatását óhajtani is, ha különben nyilatkozata — programja — kielégítő. De az ilyenek nyilatkozatától aztán mindazon felül a mit a többiektől várunk — még egyet kívánunk, sőt követelünk, azt: hogy a nemzetségi kérdésben kimerítően, részletesen, határozottan nyilatkozzék. Nem elég például azt mondania hogy a külön nemzetségek minden jogos és méltányos követelések megadandók, melyek az ország politikai integritását nem veszélyeztetik; — de mondják meg, mit tartanak jogos és méltányos követelésnek, mit nem; mit értenek az ország politikai integritása alatt; — mily concessiókat vélnék — (ha ugyan ilyenekről lesz szó) — avval megférhetőknek, és milyeneket nem. — Ha felesleges e figyelmeztetésünk, legyen érte bocsánat; de ki mondjuk, hogy ha e kérdésben nyilatkozata nem ily kimerítő, de csak általános határozatlan kifejezésekbe burkolt lesz, annak nem a saját nézeteinkhez legközelebb, de azoktól legtávolabb álló értelmet tulajdonítjuk. Ez egyszer „a ki nem velünk, az ellenünk.“

Addig is mint egy hon fia — legyünk jó barátok. Isten velünk! r. l.

Gömörmegyében képviselő jelöltek: a) tolnai kerületben: Szentiványi Károly, b) kishonti k.-ben: Kubinyi Ödön 48—61-diki képviselő ellen Kuhinka és Daxner István, c) rosnyai k.-ben: Ragályi Ferdinand 48—61-diki képviselő, d) kövi kerület: Bodon Ábrahám 48—61-diki képviselő helyébe Dráskóczy Gyula és Malatinszky Frigyes, e) serkei k.-ben: főispán ur mint 48—61-diki képviselő helyébe Fáy Gusztáv volt alk. 2-od alispán, ha ő nem akarna menni, b. Komény Gábor, és hallatszik még b. Nyári Jenő, f) putnoki k.-ben: Ragályi Miksa 61-diki képviselő ellenében Hevessy Bortalan 1848-diki képviselő.

Néhány szó a magyar színészetről.

Elmondja *Bercsényi Béla.*

Ut desinit vires, tamen est laudanda voluntas. (Ovid.)

(Folytatás.)

De azt kérdik önök, mért nem lehetett a pályanyíltság ártalmas hajdan?

Felelek reá.

Fünnébbi soraimban futólag érintém a színészet fölött — a régiebb időben — borongott sötétséget, s azon balsorsot, melylyel meg kellett küzdenie mindenkinnek, ki e pályára lépni merészkedett.

Igen, merészesség, vállalkozó szellem, s okvetlenül legyőzhetlen hajlam kellett ahhoz, hogy valaki akkor színész legyen.

Gondolkodó ember — legalább én azt vélem — midőn pályát választ magának, ha ugyan választ, s nem bábként enged magának választatni — minden esetre végig néz azon, s kereső szemei a czél felé pillantanak, mérlegelve azon nehézségeket, melyekkel azon találkozni fog. S ha ezekkel saját kitartását, erejét s hajlamát szembeállitva, a Hamleti tételnek első része dönt, hiszem, hogy meg is áll a választott téren véglegellettéig.

Ha volt, mi valakit már a kezdetnél gondolkodóvá tegyen, s a képzelt előszeretettel s hajlamot kioltsa, csakis a szini pályán volt az.

S éppen ezért, mert ennyi szenvedés várt a színészre, ezért volt akkor annyi hivatott színészünk, s több esetben maig is utól nem ért művésznünk. Mert — ha szabad Beaumarchaisnak a barátságáról szavait travesztálnom:

„a nyomor s szenvedés, a valódi hajlamot s hivatottságot erősebbé teszi, s a képzelte megöli, éppen úgy, miként a szél élesíti a tűzet, s a gyertyát eloltja.“

Annyi nyomor s akadálytal megküzdési csak nagy lelkek válnakozhattak.

Nyílt, szabad pálya volt a színészet, mert ki csinálna a szenvedésből, a nélkülözésből monopoliumot, de éppen a szenvedés volt a templom ajtajánál a cherub, s bizony a lángpallos fényét nem minden kőfész szem bírta kiállani, s megfutott.

Tehát azon szokás, mely akkor szükséges, s nélkülözhetlen volt, hogy a pálya nyílt legyen, ez az, mely napjainkban a színészetnek hátrányára szolgál.

Igen, mert a viszonyok változtak.

Most a templom ajtaja előtt lángpallosu cherub helyett, kényelmes fauteuilben, szép Schlafrockban, csibukkal, zwickerral s más necessariumokkal felfegyverkezve — a „sine cura“ ül. (anyagi helyzetünket a régihez képest így nevezhetjük.)

Hogy ezen jámbor ur nem lehet mumus, nagyon természetes. S tessék csak benézni a templomba, mily fény káprázat ott. Ragyogó koronák, ékes koszorúk s csillogó ködbe — de nem is másba — burkolt isten-nők. (?) Ezek között élni egyenlő: a töröknek paradicsomáróli álmával.

Ezek között élni, még pedig jó gágéval . . .

S aztán ez a templom annyira utjában fekszik mindenkinnek, hogy látnia kell e sok szépséget a világ minden emberének. Nem csoda tehát, ha egy-egy exaltált borbély, ábrándos szabó, s vigkedvű asztaloslegény megáll előtte, s kombinálni kezd: hogy valjon nem jobb lenne oda benn?

Persze, hogy jobb!

Lerakja tehát azon szerszámokat, melyek talán a haza hasznos polgárává teheték volna, s beáll — színésznek. Oda állít, hol legnagyobb a fény, s gyönyörködik saját árnyékában . . .

Oh! hagyjuk ezt a vidor hangot, a mely oly keserű! . . .

Napjainkban úgy terem a színigazgató és színész, mint a gomba. Elég egy iv papír, a competens bélyeggel, hogy concessiót nyerjen valaki. S ez egyiptomi setétségben botorkáló tudatlan s egy garassal nem bír ember, maga köré gyűjt egy sereg még tudatlanabb s garastalanabb embert, s hozzá látnak a dologhoz, azon syllogismussal, hogy éhen halnak meg ugyan, de azért a színészetben sem hagynak egy garására becstületet, vagy ha nem halnak meg éhen, a kierőszakolt falatkenyérért letörlik homlokokról — ha ugyan volt — egyéni büszkeségüket.

Nem akarok részletekbe bocsátkozni, mert akkor a színezés bár való, de tulerős lenne.

S mert ez emberek közül egynek-egynek, kivált egy könnyebb véru közönség előtt, sikerül fölszínre vergődni, feszített mellet jár, s büszke göggel mondja: „quis ego sum!“

Nem csoda.

(Vége köv.)

LEVELEZÉS.

Sárosból, Eperjes, 1865. nov. 1. Suhr lovardáját szedik szét. Tegnap tartott az utolsó előadás mint szokott 1000—1200 néző közreműködésével t. i. 400—500 frt tiszta jövedelemmel. Tehát legalább 5—6 ezer frtot kizsákmányoltak a szép lovagok és lovagok pár hét alatt Eperjesen. Mennyi szépirodalmi és zenemű terményt lehetett volna ezért szerezni egész éven át? gondolja a tiszt. szerkesztőség! Igen is — de azt nem oly könnyen lehetne megérteni, mint a mithologiai képek kifejezését kivált ha magyarul volna. mert nem kiváló szenvedélyünk nekünk a magyar nyelv tanulása, sem a zene tanulmányozása, sem irodalmunk pártolása, de meg más sem. . . .

Ugy elhallgattam p. o. tegnap néhány zászlós polgártárs kiabálását a „sastól“ a „koronáig“: „jijeeen pan-Podhoranyi — alligator!“ hogy mit akar; és csak magyarázat után tudtam meg, hogy P. urat élteti mint képviselőt s „ablegatus“ akart mondani az alligator helyett, mi itt igen gyakran megtörténik kivált mióta egy átutazó állatseregletben igazi alligatorok produkáltatván, azoknak neve hiven megmaradt a nép emlékeiben. Az irodalom pártolására meg talán elég leendő annyit megjegyezniem hogy a helybeli kaszinóban nem szerepel a „Felvidék“. Régi sérelme levén ez némely tagoknak, egyik vál. gyűlésben elhatározottat megrendelése — helyette azonban a „Kassa-Eperjesi értesítő“ hozatott meg — természetesen: tévedésből (?) mert hiszen ez is felvidéki lap és Kassán jelenik meg — tehát igen könnyen (?) összetéveszthető; mindkettőre pedig talán már áldozat is volna előfizetni a sok nagyszerű politikai német lapok miatt.

„Adhoc“ — alkotmányos életünk a választók beírásánál jár; rendin megy s követválasztásunk f. hó 22. fog történni miután szépen sutra fogunk ülni — várván nagy kegyelettel mi történik sine nobis — de nobis. A választási napot megelőző estét csakugyan meg fogjuk ünnepelni az „Utolsó levél“ 3 felvonásos színű előadásával: a férfi szerepeket jeles tehetségű jogászok töltendik be a — főbb női szerepeket: Vetter Gizella, Hlavatsch Ella, Kossuth Gabriella kisasszonyok szíveskedtek elvállalni kik szép sikert biztosítanak előadásunknak, ha t. i. szerencsénk leend a műlovagokat pártoló közönségnek jobb felét — de kevesebb is elég lenne — a „sas“ nagytermében együtt látni.

Alkotmányos életünk mozgalmában ugyan nem kevés gyönyörűséget találók, mert ez oly tarka, miszerint benne mindenféle szín és irány szerepel — de istenments meg hogy részletezésébe elegyedném — véleményemet az olvasó és olvasni nem tudó közönségre egyaránt rá erőltetendő . . . sőt azt tartom ez az igazi szabad mozgás szabad vélemény nyilvánítás . . . ha netalán némelyek a szabadságért szeretnék meg öklelni vagy öklözni az embert. . . .

Ez lesz az igazi próbaköve és főzűstje az igazságnak. A mely hazafias alkotmányos eszmék és érzelmek legtöbb oldalról s legerősebben támadtának meg, mégis győznek, azok valóban a legerősebb védbástyái sőt mozdonyai leendnek alkotmányos létünknek és haladásunknak.

És reményem hogy nemsokára megírhatom: nálunk is mint általában hazaszerte — győzött a jobb . . . anélkül hogy sok pálinka folyt volna érette.

r. l.

Abaujból, Fony, nov. 1-jén. (Kopókkal vadkan vadászata.) A fő méltóságú herceg Brezenheimné regénczi uradalmihoz tartozó Fony-Pagonyban, az ottani uradalmi erdősz által rendezett vadászaton f. évi october 30-án Nagy-Oldal és Vajda-Völgy hajtásokban, az erdősz kopó kutyái előtt három vadkan, és egy kocza disznó elesett; figyelmet érdemel az, hogy a négy darab vad sertés egyes lövésekre külön vadászok által ejtetett el, a legnagyobb vadkan három mázsa tiz font súlyu volt, a többi három egy egy mázsa; lövések mindössze tizen voltak, névszerint: nagyon tisztelendő Kutka Antal G. C. csereháti alesperes, Rohlitz Sándor Bodokóvárjai főerdész, Füzesséry Menyhért uradalmi erdősz, Császár Ágoston, és Kauts Nándor urak, és öt magyar, gulyás puskás.

Ujdonságok.

* A Kassai kath. főgymnasiumban, mióta a germanizálás fészke megszűnt lenni, az ifjuság száma jelentékeny mérvben növekszik. A jelen 1865—6-ki tanévre bejegyzett tanulók számereje már is 542-re hágott, s így az általános növekedés egybehasonlítva a múlt évivel

37. Egyes osztályonként következőleg oszlik fel. I. 96; II. 83; III. 80; IV. 76; V. 58; VI. 62; VII. 51; VIII. 36. Vallás szerint: 430 rom. 30 gör.-kath. 18 ág. v., 13 hely. hv. s 51 mőz. v. Nemzetiségre többnyire magyarok. A rendes tantárgyakon kívül, melyeknek előadásában 1 igazgató s 12 tanár fáradozik, a szepirás, egyházi s művészetek díjtalanul, a francia nyelv s rajz csekély díjért tanítatik. A francia nyelvet 35, a rajzt 52 ifju tanulja. — Az új nemzedék hivatását helyesen átértő ifjuság között, miként értésünkre esett, főt. Juhász ur, a magyar nyelv s irodalom tanárának szakavatott felügyelete alatt „önképző irodalmi egyesület“ van alakulóban; mely nemes törekvés, hogy mielőbb valósuljon, a nemzetiség, nyelvi s az ifjak szellemi kiképzetésük érdekében szívből ohajtjuk.

* *A kassai járásban* Semsey Albert ellenében Ferdinándy Bertalan első alispánt léptették fel követjelöltül. A napokban több helység előljárói jöttek be hozzá szekereken s „Éljen a nép embere, Ferdinándy Bertalan“ feliratu zászlókkal.

* *Abaujmegye történetére* az aláírási ívek maholnap szétküldetnek. Midőn e körülményre figyelemzetjük t. olvasóinkat, kedves kötelességünknek ismerjük ezen kitűnő történelmi művet, melynél jobbat, kimerítőbbet s hasznosabbat egyetlen-egy megye sem bír felmutatni, s melynek összeállításáért a lankadatlan buzgalmu szerző nemcsak tömeges pártolást, de a helyreállítás megje tetteles elismerését is méltán megérdemli — ujalag is ajánljuk a t. közönség pártfogásába. — Ismertetni fogja szerző jelen munkájában Abaujmegyét a legrégebb időktől a jelenkorig, történelmi s földtáj-leírasi szempontból.

* *A kassai első magyar dal-egylet* elnökeül Imre Lőrinc főlelemi iskolai igazgató választott meg. — Ezen egyesület, melynek életrevalósága minden kétségen fölül áll, már eddig is mintegy 60 pártoló s 50 működő tagot számít kebelében. Igen ohajtandó, hogy valamennyi kassai ugynevezett apró dalárda ezzel egyesüljön.

* *Egy igazgatói engedélyvel ellátott család színésznőt* ajánlunk a közönség s a hatóságok figyelmébe. — *Lenkeiné, alias Magosné, kinek concessiója Bari János és saját nevére szól, néhány év óta vidékről vidékre barangol, lakást bérel a már utban levő társulat számára, s az uti költség fedezésére bérletpénzt szokott előlegesen kicsikarni. — Így tett mintegy 3 évvel ez előtt Munkácsra, most egy éve Ungvárra, s néhány nappal ez előtt Putnokra, hol mintegy 30 bérletet gyűjtván, szíval ámitotta a jó hiszemű közönséget, hogy jól rendezettársulata, mely a Latabárról szakadt el, jelenleg Roznyon működik, s néhány nap mulva Putnokra kezdi meg előadásait. Ezen meghélyezett nőt, ki egy időben Prielle Cornélie nővéreinek adta ki magát, s e czim alatt egyik főúrtól szép összeg penzzel ajándékozott meg, s ki a színügy rovására régóta üzi szemtelen család mesterségét; akinek végre nem hogy ez idő szerint volna társulata, de már évek óta maga képezi a társulatot, — ajánljuk a hatóságok örökös figyelmébe.*

* *A gunyiratok* sehol sincsenek oly divatban mint Kassán; ritka hét mulik el a nélkül, hogy e tekintetben valami újjal meg ne lepjék a közönséges. — A napokban is keringett egy új gyártmányú irat, mely különösen néhány előkelő megyei birtokosra szórta gyanúsító élceit; szerzője azonban felfedeztetvén, megmozdított, s mint-hogy a keresett könyomatú példányok nála találtattak, ellene — mint halljuk — bűn-fenyítő eljárás lesz megindítandó.

* *A kassai börtönytulajdonosai* a börtönytulajdonosi ügytel felhagyván, egy gőzmalmot szándékoznak annak helyén felállítani.

* *A kassai jogász-segélyző-egylet* lapunk múlt számában közölt tisztviselői közülekösztöttek: Aranyosy László és Teper Lajos; helyettök Fest Aladár alelnökül és Deit Jenő titkárukat választották meg.

* *A szepesmegyei orvos-egylet* — mely 48 után beállított — újból megalakul. Üdvözöljük felvidékünk e nembeli egyesületeit, mert csak ezek közbenjárására járulhat eddig majdnem egészen elhanyagolt közegészségi állapotunk, melynek rendezése sok követjelölt programjában is az égető szükségek közé van sorozva.

— *Zólyomban* a főispán által összehívott megyei értekezlet m. hó 23-ikán a többi között arra is fölkerde a főispánt, hogy a hesztercezbányai államgymnasium

panszláv működését, (mely ellen a besztercezbányai tudósítók is többször kikeltek) befolyásával elhárítaná, „nem ok nélkül fáj a megye közönségének ez intézet — ugymond egy levelező — midőn néhány évvel ezelőtt a vörös-fehér-kék zászlót ily szavakkal látta az igazgatóság által átnyújtani az ifjuságnak: ez alatt fogtok harcolni a vallásért, tudományért és nemzetiségért.

† *Butkay Viczmány János*, Viktor, Nep. János Mór és Ödön, mélyen keseredett szívvél közlik egyetlen s felejthetlen szeretett leánya, illetőleg nővéreknek *Butkai Viczmány Josephine* urhölgynek, f. év october hó 26-án hosszas szenvedés után történt gyászos kimulását. Hideg tetemei a r. ht. vallás szertartása szerint, Budán a közsirkertben adattak által az örök nyugalomnak. Az engesztelő szent mise áldozat f. november hó 5-kén délelőtti 8 órakor fog Kassán a székesegyházban megtartatni. Áldás poraira!

Vegyes hírek.

— *Császár Ő felsége* Pestre érkezését illetőleg olvassuk a „P. Li.“-ban: Reymond Ferencz cs. kir. udv. titkár a legközelebbi napokban Buda-Pestre fog érkezni, hogy Ő Felsőégeik fogadására a szükséges előkészületeket a budai várpalotában megtegye. — A „Dr. J.“-nak írják Bécsből: Udvari körökben nagy előkészületekkel foglalkoznak császár és császárné Ő Felsőégeik Pesten mulatása alkalmára. Általánosan a következő program van meghatározva. Császár Ő Felsőége 5-én fog Pestre érkezni, hogy 7-én az új akadémiai palotát, 10-én pedig az országgyűlést megnyissa. A mig az országgyűlés a verificáció munkálatait bevégi, Ő Felsőége Bécsben fog időzni; ekkor azonban császárné Ő Felsőégével, a császári gyermekekkel Pestre fog jönni, s a farsangot Budán tölti. A császárné patronátusa alatt, ki a magyar nyelvet 2 évi tanulás után már szépen beszéli, a farsang alatt több fényes udvari bál és ünnepély fog tartatni.

— *Ő felsége* kíséretének azon része számára, mely a budai várpalotába be nem fér, 50 szállásra adtak megrendelést a budai városi kapitányságnál.

— *Ő felsége*, mint a „P. Hirnök“ halja Verner Sándort, a magyar királyi udvari kancellária elnöki titkárárt, magyar királyi országos hírnökké (herold) kinevezte.

* *A nemzeti színház igazgatósága* utasítást kapott, hogy Császár és Császárné Ő Felsőégeik Pesten időzése alatt minél több nemzeti drámát adasson elő, miután Császárné Ő Felsőége magyar színműveket ohajt látni, s ennél fogva az újabb operák, melyekre készülődtek, kissé háttérbe szorítottak, s a nemzeti drámák vétetnek elő.

— A „Wanderer“ biztos forrásból értesül, hogy Mazuranic horvátországi udv. cancellár fölmentetett hivatalától, Zsigrovits alelnök nyugalmaztatott. Utódaik még nem nevezettek ki. Az alkudozások folynak.

— *Buol-Schauenstein* gróf, volt osztrák külügy-miniszter m. hó 28-án d. u. 2—3 óra között Bécsben, a „Graben“-en sétálván, szél ütötte, s ájultan rogyott össze. Kocsin a „római császárhoz“ címzett vendéglőbe vitték, hol szállva volt, s néhány percze ismét magához jött ugyan, azonban újabb roham érvén őt, d. u. 3 órakor meghalt. A boldogult 1797 május 17-én született s több mint 40 évet töltött a diplomatai pályán.

— *Uj senemti*, Rózsavölgyi és társa az általuk egy évvel ezelőtt zongorára két kézre kiadott ötven nyitányt négy kézre is kiadták, s az első kötet, mely 14 nyitányt foglal magában, már meg is jelent. Mind az 50 — négy kézre árt — nyitány ára csak tíz frt. o. é., mely öszveg három részletben fizetendő, u. m. az első kötet átvételekor 5 frt., a 2-ik kötet átvételekor 3 frt., s a harmadik utolsó kötet átvételekor 2 frt. Ajánljuk a zenebarátok figyelmébe.

— *A lötenyésztés előmozdítása* tekintetéből a következő kiosztandó jutalmakat sorozták be a jövő 1866-dik évi államköltségvetésbe: versenydíjakra 6700 arany, lovaregylet bizottmányok további rendelkezésére (nevezetesen a kisebb tenyésztők számára) 600 arany, és tenyésztési díjakra 2750 arany, összesen tehát 10,050 arany.

— *Kisfaludy-társaság*. A Kisfaludy-társaság múlt hó 27-én tartott havi gyűlésében egy régi jeles tag, *Pulszky Ferencz* levele olvastatott fel, ki „Londonban, Turinban, Sziciliában, Napolyban és a Szárd sziget csoporton öszszeszedett töredékekből egybeállított s a királyról szóló ismeretes mesével rokon meséjét a csillagfűről“ a Kisfaludy-társaságnak ajánlja. Ezen allegoria, más kettővel együtt, közelebb egy kötetben megjelenik.

A Kisfaludy-társaság pártolói számára, mint 1865. évi könyvilletmény, egyszerre két mű fog megjelenni s karácson és új év táján szétküldetni, u. m.: „Bethlen Gábor ifjusága“ történelmi regény P. Szathmáry Károlytól, egy kötetben; és „Onyégia“ verses regény Puskin-tól, fordította Bérczy Károly, egy kötetben.

Elfogadta továbbá a Kisfaludy-társaság, kiadás végett, a Lehoczky Tivadar, Szeberényi Lajos és Törs Kálmán urak által fordított tót népdalokat, melyek öszszes száma a négyszázat meghaladja. Szeberényi Lajos jeles értekezést írt a tót népdalokról, mely a tót népdalgyűjteményben szintén meg fog jelenni. Vajha más, hazánkbeli népek dalaiból is mihamarabb adhatna ki a Társaság hasonló gyűjteményeket!

Török Károly ur H.-M.-Vásárhelyről alföldi népköltészeti gyűjteményt küldött be, mely oly tökéletesen van rendezve, hogy a Kisfaludy-társaság azt változtatlanul, mint külön kötetet fogja népköltészeti gyűjteménye új folyamában közrebocsátani.

Shakspeare „Szeget szeggel“ című színműve Greguss Ágost fordítása szerint a magyar Shakspeare kiadásba fölvetetett.

Shakespeare „Tévedések játéka“ című vidgarabja, fordítva Arany László ur által, bírálat alá bocsátatott.

Plautusi vigjátékok fordításbeli mutatványai, Silberstein Adolf urtól, szintén bírálat alá bocsátattak.

A „Koszoru“ szerkesztősége Fáy András két utolsó beszélye, „Flóris deák“ és „A szulioták“ eredeti kéziratával, Udvardy Vincze alapító ur pedig „Dicsőség és szerelem“ című beszélygyűjteménye egy példányával ajándékozta meg a társaságot.

Kelt Pesten, oct. 26-án 1865. Greguss Ágost, titkár és helyettes igazgató

Irodalom

— „Guttenberg“ című nyomdászati szaklap indult meg Egerben Megjelen minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ára egy évre 2 frt 40 kr. félévre 1 frt 20 kr. egy hóra 20 kr. Szerkeszti Tóth István.

* *Uj politikai lap*. Gr. Lázár Kálmán egy „Közvélemény“ című új politikai lap engedélyezéséért folyamodott.

— Az „Uj korszak“ szerkesztését Lázár Kálmán gr. lelépte folytán november 1-jén kezdve Henszlmann Imre tr. a m. Akademia tagja s ismert nevű regész veszi át.

— *A magyar gazdasszonyok heti lapja* megszűnik, előfizetői kárpótlást nyernek.

Színházi szemle.

(yz.) *Kedden*, októberhó 31-én adatott „Richelieu első párbajai“ vigjáték 3 felv. Irták Bayard és Duma-noir, fordította Egressy Béni. — *Nagy Luiza* (Richelieu) a pajzán fiatal herceget igen jelesen adta; nemcsak öltö-zete — mely minden esetre finom izlésről tanuskodik — de játéka is elegáns volt; s szerepből többnyire minden színésznő, a ki játszza, dévaj vásott tanulót alkot s a hatásért, mit a tulságok legkönnyebben biztosítanak, kivetkőzötteti eredeti jelleméből a makacsul szerelmes, barátságos, de mindamelllett is büszke kis Richelieut. Nagy Luiza helyesen fogta fel szerepét s mindvégig művészi öntudattal játszta. *Filippoviczné* (Noailles hercegné) kitűnően s *Takács Emes* is jól játszott. *Krassnay* (Matignon) jó volt, csak nevetésével nem tudunk az ily finom darabokban megbarátkozni; jóizűn nevet az *igaz*, de teletorku nevetése nem salonba való. *Muhorai Etelka* (Nocé kisasszony) igen sietett letudni szerepét, játéka ellen különben nem volt kifogásunk. *Horváth* (Belle-Chasse) a jobb színészek közé tartozik, s ugy látjuk, hogy szép alakítási tehetséggel bír. *Latabárné* (Belle-chasse báróné) fölötté mulattató az ily polgárbáróné szerepekben. *Bercsényi* (Dubois) nem neki való szerepét kissé figyelmetlenül adta. *Kovácsi* (Merlac fodrász) gondolkozva szokott mondókájához kezdeni. *Sándori* (kárpitós), *Nagy* (kocsigyártó) jól elmondák kis szerepüket. Az előadás — leszámítva egy két intermezzot — eléggé sikerült, közönség közép számmal.*

Szerdán november 1-én „Jankó tévedései“ vigj. 1 felv. Irtá Verconsin Ödön, magyarosította Latabár Endre. Ezt követő: „A pajkos diákok, vagy Potifár asszony mellképe“ vigoperette 1 felv. Irtá Braun, fordította Latabár, zenéjét szerző Souppé.

* Egyik színházi bírálatunkban azt mondtuk, hogy *Nagy Luizát* nem szeretjük rövid ruhás szerepekben látni, ezt többen ugy magyarázták, mint a múlt évben a halvány színezést „festékek“; kijelentjük tehát, hogy nem a rövid ruhát nem szeretjük *Nagy Luizán*, de nem szeretjük, ha a t. művésznőt, kinek sokkal magasabb hivatása van, rövid ruhás szerepekre használják; egyébként fennebbi bírálatunkban azt is megjegyeztük, hogy a rövid ruha nem volt mellőzhető, vagyis, hogy azon szerepet csakugyan Nagy Luizának kellett játszani.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, november 4-én 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza köblönkint	5	10	4	80
Kétszeres	3	50	—	—
Rozs	3	30	—	—
Tengeri	3	—	2	60
Árpa	2	10	—	—
Zab	1	60	1	40
Kása	8	40	6	—
Borsó	7	60	7	—
Lencse	7	20	6	80
Bab	7	—	6	60
Örlött dara	11	—	9	60
Tatárka	8	20	0	—
Burgonya	1	44	1	28
Aszuszilva	—	18	—	17 1/2
Szesz itczénkint	—	14	—	—
Marhahus fontonkint	—	20	—	18
Bornyhús	—	20	—	18
Sertéshús	—	40	—	38
Vaj itczénkint	—	40	—	38
Zsir	—	40	—	36
Szalonna fontonkint	—	—	—	—

Kassa, november. 4. — Igen szép őszi időnk jár, a piac roppant népes, a káposzta ára csökkent, az életára nem változik.

Eperjes, november 3-án. Buza köblönkint 5 frt. 60.—5 frt. 20. Rozs 3 frt. 60 kr.—3 frt. 40 kr. Tengeri 3 frt. 60 kr.—3 frt. 40 kr. Árpa 2 frt 20 kr.—2 frt. — kr. Zab 1 frt. 70 kr.—1 frt 60 kr. Kása 7 frt 60 kr. 7 ft. —. Borsó 6 ft. — 5 ft. 60. Lencse 8 ft —.—7 frt 20 kr. Bab 7 frt. 60 kr.—7 frt. — kr. Örlött dara 11 frt. — kr. — 10 frt. Tatárka 6 frt. 20. kr— 6 frt. Burgonya 1 ft —. — Aszuszilva 7 ft. —. Szesz itczénkint (magyar itcze abroncs alatt 30 foku) 20 kr. Marhahus fontonkint 11 kr. Bornyhús 12 kr. Sertéshús 18 kr. Vaj itczénkint 40 kr. Zsir 48 kr. Szalonna font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 8 ft. 80. Zsemlyelisz 7 frt. 80. Középenyerliszt 5 frt 60. Rozs középenyerliszt 5 frt. 20

Gázdícs, nov. 2. piaci árak következők voltak: Buza köblönkint 5 frt —. Gabona 3 frt 10 kr. Árpa 2 ft 10 kr, Zab 1 frt 20 kr. Paszuly 5 frt 20 kr. Lencse 6 frt 20 kr. Krumpli 1 frt 20 kr. Vaj itczéje 40 kr. Széna mázsája 70 kr. Szalma mázsája 40 kr. Szesz itczéje 18 kr. Tojás darabja 1 kr.

Pest, nov. 2. Derült, kellemes idő. A Duna víz állása 3' 8" 0 felett.

A forgalom tegnap és ma igen jelentékeny volt, legalább is 30,000 mérőre ment a következő áron: tiszta melléki 88 1/2—89 és 88—89 fontos 3 frt 30—35 frt, 87—89 fontos 3 frt 2 —27 1/2 kr. 86 1/2—88 fontos 3 frt 10—15 kr. 85—87 fontos 3—3 frt 12 1/2 kr. Bányai 88—89 fontos 3 frt 25—32 1/2 kr, 86—88 fontos 3 frt 5—10 kr, pestmegyei 87 1/2—88 fontos 3 frt 25—32 1/2 kr. 85 1/2—89 fontos 3 frt 10—17 1/2 kr, fehérmegyei 88—90 fontos 3 frt 35—40 kr.

Bécsi börze november 3-ról.

5% Metallique	64.75
Nemzeti kölcsön	69.15
Bankrészvény	771.—
Hitelintézet részvény	158.60
Londoni	108.70
Ezüst	107.75
Arany	5.29

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1865-ik évi május 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:

Kassa indulás	reggel	délben	árjegyzék		
			I.	II.	III.
Miskolcz	5 óra 21 p.	11 —	4.44	3.34	2.12
Tokaj	7 " 52 "	3 2	7.33	5.50	3.40
Nyiregyháza	9 " 35 "	5 35	8.84	6.66	4.23
Debreczen	10 " 34 "	7 25	11.30	8.52	5.42
Püsp. Lad.	12 " 12 "	10 29	13.57	10.22	6.52
Szolnok	1 " 45 "	12 56	17.35	13.05	8.41
Czegléd érkezés	4 " 44 "	4 43	18.86	14.19	9.06
Pest	5 " 41 "	5 54	22.81	17.15	11.04
Bécs	8 " 37 "	8 45	37.07	27.98	18.25

II. Bécs és Pestről Kassa felé:

Bécs indulás	8 óra	p. este	árjegyzék		
			I.	II.	III.
Pest	6 "	25 "	—	—	—
Czegléd	9 "	27 "	—	—	—
Szolnok	10 "	27 "	—	—	—
Püsp. Lad.	1 "	26 "	délután	—	—
Debreczen	3 "	—	—	—	—
Nyiregyháza	4 "	28 "	—	—	—
Tokaj	5 "	25 "	este	—	—
Miskolcz	7 "	24 "	—	—	—
Kassa érkezés	9 "	56 "	—	—	—

Cs. kir. postaköcsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor. Személybér 17 frt. 48.
Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor. Személybér 5 frt. 64.
Pestre, Rosnyón és Váczon keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor. Sz. bér 15 f. 53.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponként kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor. Sz. bér 1 frt.
Eperjesről Kassára ugyanakkor.
Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Kassáról Ungvárra: és Ungvárról Kassára: szombaton kivéve naponta 6 órakor reggel.
Ungvárról Munkácsra: szombaton kivéve naponta 6 órakor reggel.
Munkácsról Ungvárra: naponta 3 órakor délután.
Ügynökség: Kassán: Kempner Fulöp. — Ungvárott Pollák Fulöp. — Munkácson: Tóth Károly.

Arjegyzék.

Ungvárról Szobránczig	1 frt. — kr.
" N.-Mihályig	1 " 50 "
" Gálszécsig	2 " — "
" Kassáig	4 " 50 "
Kassáról Gálszécsig	1 frt. 50 kr.
" N.-Mihályig	3 " — "
" Szobránczig	4 " — "
" Ungvárig	4 " 50 "
Ungvárról Munkácsig vagy vissza 1 ft. 50 kr. o. é.	

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.
Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.
Menet-jegyzéke Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkácson: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korcsmában: Guth József.

Hivatalos értesítő.

Hirdetmény.

a fogyasztási adó haszonbéri árvereltetéséről tárgyában.

Az unghvári cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint a bor, must és hus felhasználásától járuló fogyasztási adó beszedése, Zemplénmegyébe kebeleztetett Gálszécs városban a harmadik osztályba tartozó helységek árszabályzata alapján, 1866-ik év január 1-től december végeig, és feltételeken 1867-ik és 1868-ik évre. nyilvános árverés által haszonbérbe adatik:

1. Az árverés 1865-ik év november 16-án délelőtti 10 órakor az unghvári cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóságnál fog tartatni.

2. A kikiáltási ár a fogyasztási adóra és a jelenlegi rendkívüli pótlékra nézve, a bor és musttól járuló évi összeg 320 frtra, az adó alá eső hus felhasználásától járuló évi összeg azonban 963 frtra, s e szerint összesen 1283 o. é. frtra határozatott.

3. A ki a árverésben részt akar venni, köteles a kikiáltási ár tizedrészével felerő összeget, mint bántópenzt az árverés kezdete előtt, az árverési bizottmánynak kézbesíteni.

4. A bérleti szándékozótól írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, melyek jelenleg ivenkint 50 kros bélyeg alá esnek, s az árverés előtt 1865-ik év november hó 16-ik napja reggeli 10 óráig bepecsételve az unghvári cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóság elnökének benyújtandók, s ezek akkor bontatnak és olvastatnak fel, midőn a szóbeli árverésnél leendő többet ígérés megszűnend, s erre a leg-

többet ígérővel való szerződés fog következni.

A többi bérleti feltételek az unghvári cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóságnál, ugy a nagy-mihályi, ujhelyi varannói, homonnai és unghvári pénzügyi biztosságnál, szokott hivatalos órákban az árverés előtt megtekinthetők.

Ungvárt, 1865-ik év október 25-én.
A cs. kir. ker. pénzügyigazgatóság elnökétől. 111(2)2

1259. k. j. 116(1)3

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alólirt főszolgabíró, mint kiküldött végrehajló által közhírré tétetik, miszerint Gveratto Antalnak Viszokay János s több nádasdi lakosok s alperesek ellen 1140 o. é. frt. és járulékaik iránt indított ügyében a tekintetes megyei törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak folyó évi július hó 20-áról 1614 t. k. sz. alatt kelt határozata folytán a végrehajtási árverés felperes részére a még hátralevő 504 frt. 44 kr. tartozás erejéig Viszokay János tulajdonához tartozó s Nádasd helység 59. számú t. j. könyvében jegyzett és 1320 frtra becsült 1/3 telekre — Deák József illetőleg apja Deák András nevére jegyzett 136. sz. t. j. k. foglalt s 500 frtra becsült 1/3 telekre, — továbbá Spitz vagy Magyancsik János nevére jegyzett 99. t. j. k. száma — Kassai János nevére jegyzett 109. t. j. k. szám a., és Patai János nevére jegyzett 21. t. j. k. szám alatt foglalt s egyenkint 100 o. é. frtra becsült zsellérségekre, valamint az azok utáni legelői és erdői illetőségekre elrendelve levén. annak foganatosítására f. évi novemberhó 20-ik és decemberhó 20-ik napjának d. e. 10 órája a hely színeire megyebeli Nádasd helységébe kitűzetik, s arra a venni szándékozók azon hozzáadással, miként az elősorolt ingatlanok az első árverésen csak

becsáron felül, a második árverésen pedig becsáron alól is elárvereztetni fognak, — ezennel meghívotnak.

Az árverési feltételek, valamint a fizetési sorrend megállapítása alólirt főszolgabírónál a hivatalos órák alatt mindenkor megtekinthetők.

Kelt Alsó-Csájban 1865 október 31.
Bodnár Bertalan, főszolgabíró.

Árverési hirdetés.

Szesztai lakos Ternei János felperesnek részére ugyanottani lakos Ternei József alperestől 42 frt. 40 kr. o. é. tőkeösszeg s járulékaik erejéig bírólilag lefoglalt 1161 frtra becsült szesztai 87. számú tjkönyvben bevezetett 7/16 rész bel és kül urbéri telkének első árverezési határnapjaul f. évi november hó 24-ik s második határnapul decemberhó 28-ik napjának mindenkor reggeli 10 órája Szeszta helységében kitűzetik oly hozzáadással, hogy másod árverésen a kérdéses telek becsáron alól is el fog adatni.

Miről a venni szándékozók oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árverési feltételek alólirt bíróságnál Kassán bármikor megtekinthetők.

Kelt Kassán októberhó 20-án 1865.
Dióssy János, kassai járás 1. alszolgabírája, mint árverező bíró. 114(1)3

Árverési hirdetés.

Nagyidai lakos Groszmann Jakab felperes részére ugyanottani lakos Sánta György alperestől bírólilag lefoglalt 408 frt. 75 krra becsült nagyidai 80 sz. telekkönyvben jegyzett 1/2 rész bel és kül urbéri telkének első árverési határnapjaul f. é. november hó 27-e s 2-ik határnapul decemberhó 29-dik napjának mindenkor reggeli 10 órája Nagy-Ida mezővárosában kitűzetik, oly megjegyzéssel, hogy

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

másod árverésen a kérdéses telek becsáron alól is el fog adatni.

Miről a venni szándékozók oly hozzáadással értesítetnek, hogy az árverési feltételek alólirt bíróság hivatalos iróházában Kassán bármikor megtekinthetők.

Kelt Kassán október hó 20-án 1865.
Dióssy János, kassai járás 1. alszolgabírája, mint árverezőbíró. 113(1)3

Magán hirdetések.

Kártyák raktára

gyári áron **Giergi István** gyárból Pesten, létezik

Quirsfeld Károlynál

115 Kassán. 1-2

Suhr lovardája

Kassán.

A minden kényelemmel ellátott, ujon épült lovardában,

ma vasárnap nov. 5-én 1865.

Negyedik nagy előadás

a magasabb lovgálás, testgyakorlat és löskolozás, a legnemesebb és legkitünőbb iskolázott lovak elővezetése mellet.

Bővebben a falragaszokról.

Jegyek d. u 3 óratól estig szabadlatlanul a pénztárnál — elől lovardában — kaphatók.

Pénztárnyitás 6 órakor, kezdete 7 órakor este.

Holnap nagy előadás.

G. Hüttemann, igazgató.

117-1